

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban. hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz- lemények intézendők és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felélős szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA. Kiadják: Gruda Pál és Társa.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Néptanítónak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.</p>
---	--	--

A megvett közvélemény.

Magyarországon annyi kormány-párti lap soha se volt eddig, mint manap. Egyetlen magyar kormány se becsülte meg annyira a zsurnalisztikát, mint Wekerle s annyi fizetett toll soha se volt az országban, mint ma. — Százával teremnek még vidéken is a kormány-párti újságok s a legvehemensőbb ellenzéki lapok szembevető módon simogatják a kormány politikáját.

Konstatálnunk kell, hogy a Wekerle-uralom egyik elsőrangú kritériumát képezi a megvásárolt közvélemény. — Uton-utfélén csak Wekerle dicsőítését olvassuk. És annak igen nagy hatása van a közönségre. A dicséret is ragadós. Az emberek könnyen hívők s rövidlátók. A sok dicsériáda elvakítja őket s azt hiszik, hogy jólétben usznak, ha mindjárt mozogni se képesek a kormány-politika polyp-karjai között.

Lépten-nyomon bajba esnek, bele-

ütköznek felszég kormány-intézkedésekbe, de azért khorusban zengik a dicsőhymnust Wekerlénak.

A sajtó mint a legerősebben nyilvánuló értelmi erő lenyűgözi a gondolkozást s megmetyeljezi a meggyőződést. Az emberek kedvencz újságjaiktól nem szívesen válnak meg, s ezek az újságok most egymásra Wekerlét dicsőítik. A legerősebb ellenzéki temperamentum is lassanként megpuhul s hinni kezd a színészi páthosznak.

Belelovallják az embereket a kormánypártiságba, a mi különben is kényelmes s hálás dolog, és sokszor jutalomban is részesül. — Bámulatos az a változás, mely a magyar közvéleményben előállott s mely nem őszinte, nem igaz, de kirívó módon mesterkelt és erőszakolt.

Mert hisz nem változott majdnem két évtized óta semmi a magyar politikában.

A mily kevésbé szerettük Tisza

Kálmánt s gr. Szapáry Gyulát, époly kevés okunk van szeretni Wekerlét. — Lehet egyes reformtörekvésének sikere fölött örvendeznünk, — de az általános politikai sivárságot föl nem virágoztatja egy késői fény sugar, melyért évtizedeken át epednünk kellett.

Mindebből mi következik?

Ha Tisza Kálmán uralmának végnapjaiban arra az ötletre ébred, hogy megvásárolja a könnyen vesztegethető magyar zsurnalisztikát, megveszi az ellenzéki lapokat nyomdásztól szerkesztőtől együtt, ha egy szép napon arra viradtunk volna, hogy ezer meg ezer toll vetekedik a Tisza dicsőségének kürtelésében, vajjon megbukott volna-e Tisza? Talán még egy-két évre elodázhatta volna a kimaradhatatlan bukást.

És így Wekerle is . . .

A nemzet mámora növekszik, az érzéki zsibbadság nagyobb s a suggestió ereje emelkedik.

Ma-holnap megkövezik azt, a ki

TÁRGZA.

Nonkának névnapjára.

*Im' itt a drága nap! De ah, mi fájdalom:
Ajkam bilincsbe vert és tollam oly szegény,
Hogy „Öt” köszönteni, — bármint óhajtanám,
— Miképen sem tudom, rózsás névünnepén!
Mint is köszönhetem, — mit mondhatok neki?!*
*Mikor az angyalok „legszentebb angyalát”,
Kherubnak kellene, karral köszönteni! . . .
Karral köszönteni az égiek szaván,
Hozsomát zengve el s dicséletes glóriát,
Közbe a nő-erény legszebb füzér'ivel,
Övedzve szűzies, szepőlőlen homlokát . . .*

*Vagy van-e oly nemes, oly színdús drágakő,
Vakító meteor, értékes diadém,
Melyet e nagy napon, éj-fürtljei közé,
Mélóan tűzhetek, — gyöngygyel, korallal én?!*
Nem! Nincs! Nem rejt a föld, mélyén oly
[kincsek,

*A messi Napkelet oly szinpazar virányt,
Melyet névünnepén életennem lehet! . . .*

*Avagy elsirjam-e „Drágámmak” könyvesalón,
Szívem legszebb dalát s ezt adjam át neki?*

— Ó, nem, ezt nem teszem: hisz egy fagyos
[kebel,

Az „én szívem” szavat nem, ugy sem értheti!

*Nonkám hallja hát, csak egyszerűn e szót,
És érte meg ha még fogékony nő-szive:
Üdvöt nem kérek én névünnepén neki, —
Hisz változó a sors: mit érne el vele?
De az nemes szívem legmélyiből fakad:
Boldog akkor legyem, mikor barátja lesz,
(Nonkám én leszek.) legeslegboldogabb!*

Ifj. Kubiss. Ágost.

Amerikai különlegesség.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tárazája. —

Valahányszor olvasok vagy hallok valamit Amerikáról, mindig a legnagyobb legbámulatosabb meglepetésekre vagyok elkészülve. Mert Amerika csakugyan a csodálatosságok földje; az emberek ott oly vállalkozók, oly leleményesek s oly európai képzeletet fölülmuló technikai nehézségekkel bírnak megküzdeni, hogy működésük eredményeiről s csodákkal határos alkotásaik minemőségéről nem olvasás, nem hallás, csak közvetlen szemlélet alapján lehet igazi fogalmakat szereznünk.

Kevés ember van, ki ne hallott volna egyet-mást — legalább felületesen, — egyes specialisan amerikai természetű nevezetésekről! Ezeknek egész sorozatát lehetne leírni; én csak egyről akarok most szólni,

mely érdekességben talán valamennyit felülmulja s a többtől főleg abban különbözik, hogy tényleg igaz és létezik. E specialis nevezetesség — tömör, szilárd épületeknek egyik helyről más helyre való átszállítása — chikágói eredetű találmány.

Chikágóban ugyanis az 1871-iki nagy tűzvész után eszközlött városi szabályozások az utcák és megmaradó épületek magaslatait tették szükségessé s ekkor alkalmazták először az épületek hurczolásánál is főszerepet játszó emelést. — A házak felemelése nagy hordképességgel bíró vasbakokra erősített csavaros emelővel történik, melyeket kézi erővel igazgatnak. — Az épület és alapzata közti összefüggést természetesen meg kell szakítani s ezt úgy eszközlik, hogy a földben levő alapfalak s a felmenő falazat közé sok helyen részeket törnek, melyekben az emelőt el lehetnek helyezve. A csavarok forgatásával ezután a házat emelni kezdik, miközben az alapfal az épülettel teljesen el lesz választva; az épületet alulról vaspántokkal összefoglalják s ez utóbbiak alá tolt hatalmas hengerek közvetítésével történik a szállítás.

A múlt év nyarán két nagyobb szerű épülettel manipuláltak ily formán Chikágóban, az egyik épületet, mely 32 méter hosszú, 15 méter széles három emeletes bérház, a

nem akarja hinni, hogy az egyedül üdvözítő kormány a Wckerleé. A politikai türelmetlenség erőszakoskodni kezd. — A ki meg fogja írni e kor történetét, az érdekes s hasznos tanulságokat fog az utókor számára levonni.

Volt egyszer egy kormány, melynek első dolga volt megvenni az ország összes megvásárolható írói tollát s nem sajnált nagy áldozatokat hozni, hogy egy írói hadsereg zengjen regtlő estig tele-tüdővel dicsőhymnust hőstetéről.

És az emberek . . . a jó, hiszékeny és naiv emberek éhezve s koplalva azt hitték, hogy jól vannak lakva, fázva s dideregve azt gondolták, hogy izzadnak a melegtől.

Városi ügyek.

— **Hirdetmény.** Tapasztaltam, hogy a vesztétség elleni övintézkedések tárgyában kiadott hatósági rendeletek a közönség részéről be nem tartatnak, minek következtében ismét előadta magát azon eset, hogy egy vesztétségben szenvedő eb három gyermeket megmart; ennél fogva az ezuttal is fennálló zárlatot, miután a kérdéses eb a város egyik részén át kóborolt, mai naptól számítandó további 40 napra meghosszabbított, azon megjelöléssel, hogy ezen idő alatt ebek az utcán csakis harapás ellen biztos szájkosárral ellátva, erős zsinagon vezethetők. A hatóság ebbeli intézkedésének eddig foganatja nem volt s az utcán alig volt látható szájkosárral ellátott s pórázban vezetett eb. Jelen hirdetményben elősoroltaknak, különösen pedig a városi szabályrendeletben foglalt intézkedéseknek (t. i. hogy az ebek el vannak-e látva megkivántató bárczával) mikénti foganatosításáról meggyőződés szerzendő, az ebtartási szabályrendelet 13. §-a alapján a városban lévő ebeknek házról házra való megvizsgálását elrendeltem, mely alkalommal a mulasztó félt az 1888. évi VII. t. cz. 154.

város legnépesebb utcáin át 180 méter távolságra szállították s e közben negyed körfordulatot is tettek a hatalmas kolozussal. A másik épületet az előbbinél még nagyobb kiterjedésű hat emeletes alkotmányt négy és fél méterrel kellett megmagasítani oly célból, hogy alája még egy emeletet építsenek. Az épület összes súlya, öt millió kilogramm volt s 1800 aláhelyezett csavar segítségével óránként 76 milliméterrel emelték azt; a négy és fél méterre való emelés mintegy három napot vett igénybe.

Hogy mily vállalkozó szellem uralkodik e téren a yanke-eknél, mennyire beleygokorolták magukat a mesterségbe, arról eredeti tanúságot szolgáltat a következő eset. — Több ember egy setét borus éjszaka alkalmával egy nagyobb szerű lakatlan villát teljes berendezésével együtt el akart lopni; a házat már kiemelték, hengerekre helyezték, sőt az utcára is kimozdították, midőn egy arra menő rendőrtárat a jó madarakat észrevette s munkájuk folytatásában természetesen megakadályozta. Ebből is kitétszik, hogy az amerikai ház nem tartozik az ingatlanok közé.

B. Gy.

§-a alapján 100 ft-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtani fogom, a bárcza nélküli beknel pedig az ebtartási szabályrendelet 7. §-át legszigorúbban alkalmazandó Zomborban, 1894. évi augusztus hó 8-án. Dr. Nikolits György s. k., tb. rendőrfőkapitány.

Hírek.

— **Hajdan és most.** Tisztelt lapársunk a „Bácska” legutóbbi számában Wckerle dicősegére megüti a nagy dobot és az egyházpolitikai reform törvények diadalra jutását oly tényként ünnepli, mely minden ellenzéki séget kizár és fölhívja az ellenzék, hogy hagyjon föl minden további küzdelemmel. Tisztelt lapársunk a politikai konsequentiának nem barátja. Mert midőn azt föllenti olvasóinknak, hogy az egyházpolitikai javaslatok kizárólag a kormánypárt érdemét képezik, holott az ellenzék nélkül a javaslatok törvényerőre soha sem emelkedhetek volna, elfelejti, hogy ugyancsak e lapok hasábjain fejtette ki az akkor is libelárisnak mondott hivatalos kormánypárt a legnagyobb mérvű agitációt ezen javaslatok ellen, midőn mi e javaslatok mielőbbi megvalósítását sürgettük. Az akkori „liberális” Bácska egyházpolitika-ellenes cikelyeiből a következők mutaványt közölhetjük: Bácska V-ik évf. 19. sz. Szükséges-e a polgári házasság? 1. Keresztény és zsidó vallás egy családban: gondolnánk is abszurdum? Tehát ha keresztény és zsidó összekel, tényleg dokumentálják, hogy egyik sem ad semmit a vallására. 3. Ha nem adnak semmit a vallásra, nincs értelme annak, hogy a házirend egyöntetűsége, a terhek könnyebbége, a gyermekek cselzerű nevelése szempontjából, egyik a másiknak vallására, vagy közösen egy harmadik vallásra ne térjenek. Folyólag a polgári házasságra nincs szükség, mert aki ad a vallására, az nem veheti hasznát, aki pedig nem ad, az nélküle is megél, ahogy neki tetszik. — Gondoljuk meg, mifele családi élet lehet ott, ahol az egyik szombaton tartja az Ur napját, a másik vasárnap; — az egyiknek a karácsony napja a legszentebb és legmagasztosabb ünnepe, a másik azon dolgozik és szolgai munkát végez; — az egyik macszet eszik, a másik sonkát; — az egyik fejét körülzárja dicséri Jehová, a másik olvasót imádkozva tiszteli Mariát; — az egyik böjtöl, a másik mulatni akar; az egyik gyermek az egri kis katékismust magolja, a másik meg a talmudot fogyasztja. Kétszer husvétolni, a sok ünnepet duplán tartani, — nem a mai világba való. — Ime ily borzasztóan nevetéssé teszi a gyakorlati élet — ez a kérelmetlen satyricus — a keresztények és zsidók közt polgári házasságot. Azért tehát mi csak ammondók vagyunk: Ne szaporítsuk hiába a szót a polgári házasság szükséges voltának frazisával.

— **Rendőrségünk figyelmébe.** Az Apolló-utcai botránys állapotokról már litánia kell írunk és külön rovatot nyitnunk — majd akkor talán a rendőrségünk is megmozdul, mint a közbiztonság öre. Preszly János háza előtt fél óta öt öt gödör van kiásva fa oda ültetése céljából, — de e lyukak oly közel vannak a gyalogjárdaéhoz, hogy tegnap este Görög Istvan tanonc belebukott és lábát kifecizamította, úgy kellett kocsin onnan elszállítani. Ugylátszik a rendőrségünk nemcsak a hidkarfalakra ügyel, hogy túlmagassak ne legyenek, hogy annál könnyebben le lehessen bukni az arokba — de a járda melletti lyukakat is pártfogolja mindaddig, míg valaki a nyakát ki nem törí vagy a belügyminiszternek panaszt nem tesz.

— **Kutba ugrott.** László Pál zombori lakos fiatal neje rég óta betegeskedett és utóbbi időben buskomorság tünetei is mutatkoztak rajta. Tegnap, midőn senki sem volt otthon, az ágyból kionsott és a kutba ugrott. Daczára, hogy a téglával kirakott szűk és mély kutban a vödör is lenn volt és az illető fejét ugrott feléle, — ritka szerencsével semmi testi sérülést sem szenvedett. A zuhanást a szomszédok meghallották, — elősiettek és a vödörben kapaszkodó asszonyt szerencsére kimentették a halál torkából.

— **Schaffner József temetése.** Városunk patricziusainak nesorat Schaffner Józsefet városunk közönségének mély részvéte kísérte utolsó útjára a r. kath. sirkertbe. Ott lattuk a megyei és városi tisztviselői kart, a főispán vezetése alatt. A gyászkocsi előtt egy koszorúkkal dusan megrakott diszkocsi haladt s a koporsót hosszú kocsi kísérte. Mint halljuk, Schaffner József jötekönsyaganak végrendeletében is kifejezést adott. Nyugodjék békével.

— **Gyilkos légy.** Szarka Pál topolyai földműves a napokban délután a földjén dolgozott, egyszer csak egy nagy légy repült a szemére, amely megcsipte s a csipéstől az egész arca nyomban feldagadt. Mire a szegény embert az orvoshoz vitték, az uton a legnagyobb kinok között meghalt.

— **Az ó-bocsei polgári lövészegylet** az újonnan épült helyiségek ünnepélyes átadása alkalmával e hó 19. és 20-án diszkocsi és versenylövészettel, diszkocsi és versenytékézzel, bankettel, tánczozal és tiszjatekkal egybekötött népünnepélyt rendez.

— **Pinczerek nyugdíjalapja.** A pinczér-egyesületek régi vágyát képezi már, hogy nyugdíjegyesületet alakíthassanak, ami annál is inkább szükséges volna nekik, mert erős munkájú mesterseg, az éjelezes sok rokkantat nevel. A napokban Szabadkán, Tóth Kálmán elnökte alatt már meg is alakult a nyugdíjbizottság, amely elfatározta, hogy a tagtársak adományain kívül a közjótékonyasághoz is fordul a nyugdíjalap megteremtéséért. Az ügy országos rendezést, melylyel már a szegedi pinczerek egy gyűlése is foglalkozott, a szeptemberben Budapesten tartandó pinczérkongresszuson akarják keresztülvinni.

— **Hymen.** Kramer Etel kisasszonyt Szabadkáról eljegyezte Faden Sol krakói kereskedő.

— **Az állatbélyegző és a bőrök értéke.** Ugy a hazai piacokon valamint a hazánkból kiszállított és a külföldön értékesített nyers állatbőrök is, az élőállatok főleg szarvasmarhák megbélyegzésénél használati szokott süttő vasak helytelen alkalmazása folytán szenvedett sérülések következtében jelentékenyen csökkenék értékét képviselnek és lanyhább kereslet tárgyat képezik, mint a külföldnek forgalomba hozott azon állatbőrök, melyek ezen egési sérüléstől mentek s így ipari célokra amazokkal sokkal alkalmasabbak. A bőrparosok részéről több ízben tétetven ez panasz tárgyává, azoknak, de különösen az állattenyésztő gazdáknak és a bőreladással foglalkozó kereskedő közönség érdekében áll a figyelmeztetés, melyet a földművelésügyi miniszter leirta folytán közrebocsát a szegedi kereskedelmi és iparkamara. Figyelmezteti ugyanis az élőállatok bélyegzését eszközöz gondaközönséget arra, hogy saját anyagi károsodásának elkerülése céljából a tüzes vassal való bélyegzést jövőre ne az állat csipőjére, hanem szarvasmarhánál az állat szarvára, ha pedig a megbélyegzendő állat szarva, fejtelenségénél fogva a bélyegzésre alkalmatlan, avagy nem szarvasmarhánál is az állat jobb vagy bal állkapcájára, esetleg nyakára alkalmazza. Természetes, hogy ez esetben a jelenleg még sok helyen használatban lévő nagy terjedelmű bélyegző vasak teljes mellőzésével kisebb és helyesen készült bélyegzők alkalmazandók.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig póstabér vámmentesen, sima, csikos koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták póstaforulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Helyreigazítás.

Lapunk egyik legközelebbi számában közöltünk egy hirt, melyet minden kommentár nélkül egyik újdéki lapírtól vettünk át, s melyben Kottler Ottó bulkeszi ág. ev. lelkész urnak állítólagos igazgatásairól történt megemlékezés. Ma vettük Kottler Ottó ur nyilatkozatát, melynek annyival is inkább készségesen adunk tért, mert a közleményt, a mint azt örömmel látjuk, — egész terjedelmében megcáfolja. A beküldött nyilatkozat szöszerez a következő:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Zombor és Vidéke“ f. évi aug. 8-iki számából értesültem, hogy az „Újdéki Hírlap“ hasábjain, valami idevetődött kóbor diák, — ki bizonyosan reménykedő — zsebkéztől szerzi a hírlapoknak küldött információt, — diák tempóval azzal vádol: hogy en a polgári házasság ellen, hivatalos minőségemben izgattam. —

A midőn kijelentem, hogy én néhány héttel azelőtt, mint keresztyén lelkész, a keresztyén házasság áldásait fejtegettem, szemben a divatos törvénytelen házasság erkölcsi és társadalmi bajával; mindennapi doktor lévén, hogy a szabad-szerelemben élők csakugyan úgy változtatják az asszonyt mint a subát; egyszersmind konstátalom, hogy a bulkeszi szószékről e mai napig még soha senki polgári házasságról nem beszélt, mit az egyházi előjáróság bármikor igazolhat. — Mert, miután az 1893. évi július 3-án Újvidéken tartott egyházmegyei közgyűlés kimondotta: hogy a magas kormány reformjavaslatait helyesli, sőt ezt felirat útján is bejelentette; s miután ezen közgyűlésnek egyik igénytelen tagja én is voltam; kérdem: mi értelme lett volna 1894-ik évi július havában az ilyen post festa mondott prédikációnak?

A beküldött közlemény tehát nem más, mint egy kifélezadott eszjárású proletár papfalónak neveletlen nyelvöltögetése, kívül bővebben foglalkozni annyi lenne, mint magát bepiszkolni. —

A midőn jelen soraimat becses lapjában közzétenni kérem, maradtam kiváló tisztelettel.

Bulkeszen, 1894. Augusztus 10-én.

Kottler Ottó, ev. lelkész.

Irodalom.

A „Külföld“ című Cserhalmi H. Irén és Gerő Attila szerkesztésében megjelenő kitűnő folyóirat, melynek érdekessége minden számmal fokozódik utolsó számában Zola Lourdesának és Ouida Syrlin című regényének folytatásán kívül remek vezérezikket hoz Andre Chénierről lefejeztetésének 100. évfordulója alkalmával azonkívül egy gyönyörű norvég novellát Kielandról egy ügyes kis humoreszket Marcell Prévostól Cervantes egy spanyol, Stecható egy olasz és Chénier egy francia versét remek műfordításban. A külföldi irodalmi szemlében pedig két irodalmi újdonságról egy olasz és egy finn regényről emlékszik meg terjedelmesen és hoz igen érdekes közgazdasági és művészeti czikkeket. A kitűnő lap előfizetési ára 2 ft 60 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Nádor-utca 15. szám.

GSARNOK.

Dicsőség.

Irta: *Virter Ferencz.*

I.

Jób Benedek ur megverte a fiát, mivel az sírni merészelt. Sírni — az ő házában!

Jób Benedek urnak senki bánatos arcot ne mutasson.

— Hallgatsz el mindjárt, te kölyök! Fogod be a szádát! rikolta őszinte megilletődéssel. — Nézze meg az ember! Az én házam nem síralom háza; az én házamban senkinek sírnia nem szabad.

De igazs is van. Ha az ember sír, akkor nem kedves az élete? már pedig Jób Benedek urnak, mint philantropnak és idealista írónak, mind örökkön az a célja, hogy embereket boldogok, meglegedettnek lássa. — És az ő házában —?!

A kis fiu megtörle szeméit a piszkos zsebkendőbe és elhallgatott. Felbomlott a magos emberre, ki itt sziklaként meredez előtte, s annak szigorú, de jószágos arcától megnyugodva, elfeledte azt, hogy ő éhes. Felkapaszkodott hát a székre s nyugodtan, érdeklődéssel kíséte apja mozdulatait.

Már esteledni kezdett s Jób ur a lámpa meggyújtásával vesződött. Először leemelte azt a feloldalra dőlő szekrény tetejéről s az íróasztalnak elnevezett régi ladán heverő temérdek lim-lom közül előkaparta az ollót; mikor ez előkerült, lenyíszálta vele a lámpából elégett, kormos végét s meggyújtá.

A kis Karoly roppant érdeklődéssel nézte ezt a csodálatos műtetet, s épen azon tűnődött, hogy lehet az, hogy ez a láng miként tud itt égni anélkül, hogy az egész ház meggyulladjon, mikor valami eszébe jutott s azt sietett is minélhamarabb kiböki.

— Apa!

— No mi az?

— Apa, te sohasem szoktál sírni?

Jób ur haragja természetesen újból felforr.

Sírni? . . . hát még mindig azon töröd a fejedet, te ripók? gondolsz mingyárt masra! Vagy megint verest akarsz, he?

A kis fiú egészen meghökölt. Sietett is veje elhallgatni, s hallgatott is jó egy ideig, míg végre hosszas küzdelem után elszantán kiáltá:

— Apa, én éhes vagyok!

Tyhú! — Jób ur akart ám erre valamit mondani, sőt a bot felé is sandított, de aztán meggondolta magát s úgy tett, mintha nem hallott volna semmit, meg azt az elfojtást könnyezést meg csuklást nem.

A lámpa valahogyan iszonyú kínok között meggyulladt s pislogásával némileg megvilágítja a piszkos kurta szobát. Nem akarom a kis lakas leírásával untatni a mélyen tisztelt olvasót, csupán azt jegyzem meg, hogy az „íróasztal“ felett, szembe ölt ellentétben a szoba többi rongyos és kopott butorészleteivel, egy kifésztett aranyos kínai legyező domborodik: — a mely cifraság Jób ur eszméje folytan került ide egy fél kenyér aran, ki szereti fénynyel egyesíteni a nyomoru-ságot.

És ez igen helyes is.

Az ember igyekezzék nyomorát, mit a kegyetlen sors rája mert elférni a cicomával. Ez a Jób ur egész egyéniségének gondolata.

Mily jól eső a szemnek az, ha például egy koldust látna az utcán, a ki rongyos ruháira szép rózsát tűz. Persze, ezt egy-hamar nem látni, mert az emberek elég ostobák, hogy inkább siránkoznak, ha a gyomruk üres, semmint mosolyognának.

Ez a mai társadalom bűne; és ezen segíteni kell: ennek megjavítása nemes feladat és ezt a nemes feladatot Jób Benedek ur tartá fenn magának, a ki e pillanatban is azon töri épen fejet, ama jóleső tudattal, hogy a kis Karoly könnyei közben elaludt, s nem kell neki majd vacsorát adni — azaz: több marad meg neki belőle.

Jób ur nemes gondolatai közben gyakran nézett ki az egyik ablakon, a melynek üvege nem vala papírra helyettesítve; nézett pedig azért, mivel valakit várt és az nem más, mint az ő tulajdon édes leánya, Ida, a kinek késlekedése miatt jogosan haragudott.

Jób ur ezen varakozást az által tette kellemetessé, hogy valami ládafaletől, a régi könyvek meg házi eszközök tömege alól egy összekötött csomagot vegyen elő, azt szétbotassa, s kiválasztva a széthullott hirde-

tések, színlapok és tudj' isten hányféle előfizetési felhívasok közül egy jó halmazt, azt rendbe szedje, — azon célből, hogy elkészítse a szükséges dolgokat a holnap megkezdendő legujabb munkájára, melynek címe: „A philantropok.“ lesz.

Oh! Jób Benedek urnak felséges eszméi vannak! Ha minden munkája, mit eddig megirt, vagy a körülmények miatt csak a fejében hordott, sikert aratott volna, érdeme szerint: akkor Jób Benedek úr ma nem lakna itt ebben a szűk, egy ablakos szobában.

Hanem a Philantropok remekmű lesz!

Magában fogja foglalni a világegyetem minden főmozzanatát, szembe állítja a jót a rosszal Kifejti majd benne az idealismus magasztos eszméjét, ostorozva a modern materialistákat, a kik lélekfelekélyező módon festik a rosszat a jó helyett. Igen, írhatnak ők a nyomorról, de csupán úgy, hogy abban is feltalálják a költészetet. Mert van ám ott is költészet!

Jób Benedek úr épen egy hasábot írt tele tervezgetéseivel, mikor megnyílt az ajtó s azon belépett az ő kedves, szép leánya.

— Isten hozott, édes Idám! — kiáltá őszinte örömmel eléje sietve. Isten hozott!

— Csókolom a kezeit, uttaga a lányka és ledől egy székre. — Beteg vagyok, apám.

Az apa megtörölte száját és csókot nyomott a hajadon homlokára.

— Milyen forró is a homlokod még! milyen forró, édes jó leányom. Hát még mindig nem múlt el? Ne sebjaj, majd elmúlik. Hja persze, persze! sokat dolgoztatok a gyarban. Hja persze, persze! ilyenkor nagyon sok is ám a dolog. — De sokat is lehet ám szerezni. No majd egyszer nem fogsz dolgozni semmit. Nemsokára urak leszünk! Valódi urak! majd ha a nagy munkám meglesz, az „universum encyclopediája idealismusának győzelme a modern materialismus fölött.“ Tudod az a remekmű, chef d'oeuvre!

— Igen, apám; nyögé a lányka.

Az öreg Jób nagyban sürgölődött lánya körül; elvette kosárcáját, miután abba egy sáda tekintetet vetett; azután leoldozta derékövet, kigombolta a ruháját, lehúzta cipőjét s elrendezte az, egyetlen agyat, a kis fiut a falnak fordítva, — s mind ezt oly őszinte örömmel tette, hogy a lányka szeméből a boldogság könnyei eredtek.

— Ugy no! — fejezte be sürgölődését az apa. Most csak fektüdjél le édes lányom, aludj szépen, — nekem még dolgom van; értékeztetre kell mennem a „Pílvax“-ba, hol fontos megbeszélni valónk lesz collégáimmal . . . úgy; aztán légy esdesenen.

Jób úr épen a kalapját vette, mikor hirtelen eszébe jutott valami.

— No nezd! majd elfeledtem. — Igazis, Idácskám; hoztal egy kis pénzt? Van? ugye nincs? — no sebjaj! tevé hozzá, várva a feleletre.

— Tíz krajcár, nyögé a beteg.

Jób urnak e szóra minden vér az agyába tolt. Olyan piros lett, mint a rák.

— Mit beszélsz, te fattyú? — Csak tíz?!

— Nem lehetett többet hoznom; nem lehetett! Az is kölcsön. — Ne haragudjál, apám.

— Kölcsön? — A Krisztusodat, te fattyú! — rikolta Jób Benedek úr méltó felháborodásában leányára. — Hát azt hiszed ez nekem elég? Lopj, ha másésként nem tudsz pénzt teremteni!

— Holnap . . . holnap, apa. Igen: lopok. Ma nem lehetett, nyögé a beteg ijedten s paplana alá bujt.

Jób úr mormogva kutatott a kosárkában, míg egy tépett kendő sarkából kiveszmozta a tíz rézkrajcárt, s miután még egy dühös pillantást vetett a betegre, elment, becsapva maga után az ajtót.

A „Pílvax“-ba ment.

(Vége köv.)

